

**Latvijas Bankas noteikumu projekta
"Informācijas tehnoloģiju un drošības risku pārvaldības noteikumi" anotācija**

Nosaukums	Informācijas tehnoloģiju un drošības risku pārvaldības noteikumi
Dokumenta veids	Latvijas Bankas noteikumi
Izdošanas pamatojums	Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas likuma 53. panta sestā daļa, Finanšu instrumentu tirgus likuma 4.² pants, Ieguldījumu brokeru sabiedrību likuma 31. panta ceturtā daļa un 45. panta sestā daļa, Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likuma 13. panta piecpadsmitā daļa, Krājaizdevu sabiedrību likuma 27. panta otrā daļa, Kredītiestāžu likuma 34.¹ panta otrā daļa un 50. panta trešā daļa, Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likuma 45. panta pirmā daļa un 104.¹ panta piektā daļa, Privāto pensiju fondu likuma 20. panta trešā un sešpadsmitā daļa.
Mērķis un būtība	Noteikumu projekta mērķis ir ierobežot tirgus dalībnieku darbībai un klientiem sniegto pakalpojumu nodrošināšanai izmantojamo informācijas sistēmu riskus, kopumā tiecoties uz piesardzīgu IT un drošības risku pārvaldības līmeni, kā arī noteikt vienoti strukturētas prasības tirgus dalībnieku IT un drošības risku pārvaldībai. IT regulējumā ir noteiktas trīs prioritātes: IT infrastruktūras un pakalpojumu noturība (<i>digital operational resilience</i>), darbības nepārtrauktība un kiberdrošība. Ar operacionālo un kiberneturību tiek saprasta informācijas sistēmu un tīklu spēja izturēt un spēt atjaunoties pēc tīšiem uzbrukumiem, negadījumiem vai incidentiem. Noteikumu projekts pārņem un ievieš Eiropas Banku iestādes pamatnostādnes. Noteikumu projekts attiecas uz visiem Latvijā reģistrētiem vai licencētiem finanšu tirgus dalībniekiem, t. sk. kredītiestādēm, krājaizdevu sabiedrībām, maksājumu iestādēm, elektroniskās naudas iestādēm, apdrošināšanas sabiedrībām, apdrošināšanas starpniekiem, privātajiem pensiju fondiem, regulētā tirgus organizētājiem, centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem, ieguldījumu brokeru sabiedrībām, ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām un alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem. Ar noteikumu projektu citos Latvijas Bankas tiesību aktos noteiktās prasības netiek mainītas. Šobrīd ir spēkā un finanšu nozari regulējošajos likumos ietverta deleģējumu informācijas tehnoloģiju un drošības risku pārvaldības jomā izpilda Finanšu un kapitāla tirgus

	komisijas 2020. gada 8. septembra noteikumi Nr. 150 "Informācijas tehnoloģiju un drošības risku pārvaldības normatīvie noteikumi" (turpmāk – noteikumi Nr. 150). Savukārt saskaņā ar Latvijas Bankas likuma pārejas noteikumu 3. punktu Finanšu un kapitāla tirgus komisijas ārējie normatīvie akti, kas izdoti līdz 2022. gada 31. decembrim, piemērojami līdz dienai, kad stājas spēkā attiecīgie Latvijas Bankas ārējie normatīvie akti, bet ne ilgāk kā līdz 2024. gada 31. decembrim. Ņemot vērā minēto, Latvijas Banka ir izstrādājusi noteikumu projektu "Informācijas tehnoloģiju un drošības risku pārvaldības noteikumi" (turpmāk – noteikumu projekts), kas aizstās Noteikumus Nr. 150. Savukārt 2022. gada 14. decembrī pieņemta Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) 2022/2554 par finanšu nozares digitālās darbības noturību un ar ko groza Regulas (EK) Nr. 1060/2009, (ES) Nr. 648/2012, (ES) Nr. 600/2014, (ES) Nr. 909/2014 un (ES) 2016/1011, kuru piemēros no 2025. gada 17. janvāra. Šī Eiropas Savienības tieši piemērojamā tiesību akta prasības aizstās to jautājumu regulējumu, ko atrunā noteikumu projekts. Ņemot vērā, ka starp 2025. gada 1. un 17. janvāri formāli varētu rasties normatīvā regulējuma pārrāvums, lai nodrošinātu tiesisko stabilitāti un skaidrību par piemērojamo regulējumu, ir jāizdod laikā terminēts noteikumu projekts.
Leģitīmais mērķis	Noteikumi konkretizē likumdevēja noteikto deleģējumu, tādējādi noteikumu leģitīmais mērķis vispirms izsvērts, pieņemot finanšu nozari regulējošos likumus, kuros šādu prasību detalizācija jau vispārīgi paredzēta. Noteikumu projekta leģitīmais mērķis ir efektīvu IT un drošības risku novērtējums un nepieciešamo risku mazināšanas pasākumu piemērošana, tādējādi aizsargājot gan finanšu tirgus dalībnieku, gan to klientu tiesiskās intereses. Nosakot vienotas prasības IT un drošības pārvaldībai, tiek uzlabota IT procesu vadība un drošība, kā rezultātā kopumā tiek nodrošināta ieguldītāju un noguldītāju interešu aizsardzība un veicināta finanšu tirgus stabilitāte, attīstība un drošība. Līdz ar to noteikumu projekta leģitīmais mērķis – sabiedrības labklājības un personas interešu aizsardzība.
Samērīgums	Noteikumu projektā minēto prasību ieviešanā ir jāievēro proporcionalitātes princips un uz risku izvērtējumu balstīta pieeja, ņemot vērā konkrētā tirgus dalībnieka lielumu, darbības jomu, sarežģītību, riska pakāpi un pakalpojumus, kurus tas sniedz vai plāno sniegt. Ņemot vērā, ka tirgus

	dalībnieki ieviesīs vienotus drošības pasākumus IT un drošības risku mazināšanai, klientu interešu aizsardzība tiks uzlabota. Līdz ar to noteikumu projekts ir piemērots leģitīmā mērķa sasniegšanai, t. sk. pakalpojumu drošības līmeņa paaugstināšanai finanšu tirgū. Izraugoties piemērotāko līdzekli leģitīmā mērķa sasniegšanai, Latvijas Banka izvērtēja, ka nebūtu atbilstoši izdot, piemēram, zemāka ranga normatīvos aktus, kuri nebūtu iestādei juridiski saistoši (ieteikumi), turklāt arī noteikumu izdošanas pilnvarojums skaidri norāda uz šāda normatīvā akta izstrādi. Ar noteikumu projektu tiks noteiktas vienotas prasības, kuras Latvijas Banka uzraudzības ietvaros var konkrēti kontrolēt un nepieciešamības gadījumā par konkrētu prasību pārkāpumu piemērot iestādei korektīvos pasākumus. Noteikumu projektā noteiktā kārtība nodrošinās, ka tirgus dalībnieki konsekventi un saskaņā ar nozares labāko praksi pārvaldīs IT un drošības riskus. Ņemot vērā iepriekš minēto, ir pamats secināt, ka ieguvums sabiedrībai būs lielāks, nekā tirgus dalībniekiem radītais resursu ieguldījums noteikumu projekta prasību izpildei.
Spēkā stāšanās	Atbilstoši Latvijas Bankas likuma 8. panta otrajai daļai – nākamajā dienā pēc noteikumu publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".
Ietekme uz Latvijas Bankas budžetu	Nav ietekmes uz Latvijas Bankas budžetu.
Administratīvā sloga un izmaksu novērtējums (tirgus dalībniekiem)	Salīdzinājumā ar spēkā esošajiem Noteikumiem Nr. 150 noteikumu projekts neparedz jaunas prasības.
Saistītie dokumenti	1) Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas likums; 2) Finanšu instrumentu tirgus likums; 3) Ieguldījumu brokeru sabiedrību likums; 4) Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likums; 5) Krājaizdevu sabiedrību likums; 6) Kredītiestāžu likums; 7) Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likums 8) Privāto pensiju fondu likums; 9) Noteikumi Nr. 150
Saskaņošana ar Eiropas Centrālo banku	Nav nepieciešama.
Saskaņošana ar citām publiskām un privātām personām	Noteikumu projekts 2024. gada 30. oktobrī tika publicēts Latvijas Bankas tīmekļvietnes www.bank.lv sadaļā "Sabiedrības līdzdalība", un par to bija iespējama sabiedrības līdzdalība līdz 2024. gada 13. novembrim.
Saskaņošanas rezultāti	Sabiedrības līdzdalības rezultātā par noteikumu projektu netika saņemti iebildumi vai priekšlikumi, tādējādi

	noteikumu projekts ir saskaņots bez iebildumiem vai priekšlikumiem.
Izskatīšana Latvijas Bankas konsultatīvās finanšu tirgus padomes sēdē	Noteikumu projekts 2024. gada 26. novembrī tika izskatīts Latvijas Bankas konsultatīvās finanšu tirgus padomes sēdē, kurā par noteikumu projektu netika saņemti iebildumi vai priekšlikumi, atbalstot noteikumu projekta iesniegšanu apstiprināšanai Latvijas Bankas padomē.